

Mødet den 29. Marts 1938.

Fraværende: Borgmesteren og J. R. Fanger.

Mødet leledes af 1. Viceformand Stecher Christensen.

1. Inderigsministeriets Approbation paa **Købekontrakter** med:

- a. (J. Nr. 11²¹—1937). Lokomotivfører J. Jensen.
- b. (J. Nr. 22²³—1937). Murermester A. Mortensen.
- c. (J. Nr. 11¹⁸—1937). Murer Sigfred Jacobsen.
- d. (J. Nr. 358—1937). Læge N. C. Gerdes.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 67—1937). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder om Anerkendelse af Anlægget af **Ringgaden** fra Viborgvej til Randers Landevej med Tilskud fra 10 Mill.-Fonden.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 892—1937). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder vedrørende Sikring af Færdselen ved Overkørselen over **Havnesporet ved Svingbroen**.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 226—1937). Skrivelse fra Undervisningsministeriet vedrørende Ordningen af Gymnastikundervisningen ved **Marselisborg Skole**.

Følgende Skrivelse forelaa:

»Med Henviſning til Byraadets Skrivelse af 11. Maj 1937 (Aar. Byr. J. Nr. 494—1936)

vedrørende Gymnastikundervisningen ved Marselisborg Skole skal man efter paany at have forelagt Sagen for Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne meddele, at Undervisningsinspektøren har udtalt, at den trufne Ordning, hvorefter af Skolens normerede 51 Gymnastiktimer de 36 foregaar paa selve Skolen, 11 i Forældreskolen og 4 i den fjernere liggende Skole i Fjordsgade, maa anses for nogenlunde akceptabel; hertil kan Ministeriet henholde sig, idet man dog i Tilslutning til tidligere Udtalelser skal bemærke, at virkelig tilfredsstillende Forhold først foreligger, naar Skolen helt raader over 2 Gymnastiksale.

Det tilføjes, at Skolens Samlinger og Lokaleforhold for Fysik- og Naturfagsundervisningen ifølge Undervisningsinspektørens Udtalelser ikke er fyldestgørende, idet Samlingerne er for smaa og umoderne og Lokaleforholdene ikke tilfredsstillende, hverken i Geografiklassen eller i det Klasseværelse, hvor Naturhistorie- og Biologiundervisningen foregaar, hvorfor man skal anmode om, at der træffes Foranstaltninger til Afhjælpning af Manglerne efter nærmere Forhandling mellem Skolen og Undervisningsinspektøren.«

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 737—1937). Beretning om **Skolevæsenet** i Kalenderaaet 1937 i Henhold til Skoletilsynslovens § 20.

Tiltraadtes.

6. (J. Nr. 828—1937). Indstilling angaaende Vilkaarene for Afholdelse af en **Udstilling** i Aarhus-hallen fra 28. April til 10. Maj d. A.

Budgetudvalget anbefaler Forslaget saaledes, at Arrangementet overlades til Turistforeningen paa egen Risiko.

Stecher Christensen oplyste, at man havde paatænkt at udstille den Stand, som Kommunen havde ladet udføre til Turist- og Trafikudstillingen i København.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 30⁵⁵—1937). Andragende om Udvidelse af **Bilruten** Aarhus-Pindsmølle til Mjesing.

Anbefalet af Brolægningsudvalget for 5 Aar paa samme Betingelser som hidtil.

Tiltraadtes.

8. (J. Nr. 30⁵⁴—1937). Andragende om Fornyelse af Koncessionen for **Bilruten** Torring—Aarhus.

Anbefalet af Brolægningsudvalget for 5 Aar paa samme Betingelser som hidtil.

Tiltraadtes.

9. (J. Nr. 1053—1937). Indstilling angaaende **Gade- og Bebyggelsesplan** for Arealet Nord for Botanisk Have.

Fra Stadsingeniøren forelaa følgende Forslag:

»1 Tilslutning til min samtidige Indstilling om Arealerne til Etagebebyggelse fremsender jeg hermed en Udnyttelsesplan for Arealet mellem Langelandsgade, Botanisk Have og en ny Gade i Fortsættelse af Kaserneboulevarden.

Den østlige Del tænkes bebygget i 5 Etager, medens Højden i den vestligste Del begrænses til 4 Etager.

Bebyggelsen er udlagt i temmelig lange Blokke, der giver en ret økonomisk Udnyttelse.

Forslaget skulde kunne give en lys og luftig Bebyggelse, der bortset fra de omsluttede Gader, praktisk talt ingen gennemgaaende Trafik faar. Gaardspørgsmaalet er løst saaledes, at hver Ejendom kan faa sin særskilte Gaardsplads med Tørreplads, der er lukket mod det fælles Haveanlæg ved Hegn og

Beplantning, og ved Gavlene af en Mur, der forhindrer Indsigt i Gaardene.

Paa medfølgende Plan Nr. 26059 er undersøgt to forskellige Forslag, A og B til Udstykningens Placering.

A viser den sædvanlige med en 20 m Gade mellem Karréerne. Dette er en rimelig Løsning, naar der i Gaden forventes en Del Trafik, men Lysforholdene bliver ikke altfor gode, og Gadeanlægget er temmelig dyrt. Mellem Blokkene bliver en Stribe paa ca. 6 m overskydende Areal.

B viser en mere jævn Fordeling af Lys og Luft ved at overføre de overskydende 6 m Gaardareal til Gaden for her at udlægge dem til en bred Rabat sammen med en Del af Gadearealet, der af trafikmæssige Grunde ikke behøver at befæstes. Med de to Halvgader bliver der bekvem Adgang til Indgangene.

Anlægget efter Forslag B vil blive ca. 40 Kr. billigere pr. Ib. m. Gade end Forslag A, hvortil kommer, at der formentlig ogsaa i Vedligeholdelse vil spares en Del.

Rabatten i Gadens Midte vil kunne henlægges under Stadsgartnerens almindelige Vedligeholdelse, saaledes at der ikke vil være Vanskeligheder ved at holde den i passende Stand.

Under Hensyn til, at der er paatænkt billig Bebyggelse paa en Del af Arealet, skal jeg særlig anbefale Forslag B til Udvalgets Vedtagelse, idet dette i nogen Grad vil tage den triste Brod af den billige Bebyggelse.«

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller Sagen til Vedtagelse efter Forslag B. Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 1048—1937). Andragende fra Dampskibsselskabet »**Turisten**« om Tilskud.

Anbefalet af Budgetudvalget saaledes, at der optages et Beløb paa 2000 Kr. paa Budgettet for 1938—39.

Johanne Berg henstillede at sige til Selskabet, at de maa overholde deres Fartplan, saa Publikum ikke skal gaa forgæves. I Fjor sejlede de rundt om et Krigsskib paa Bugten i Stedet for den ordinære Tur til Skoven.

Stecher Christensen antog, at alle kunde tiltræde en saadan Henstilling.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 600—1937). Forslag til Overslag over **Aarhus Kommunes Indtægter og Udgifter** i 1938—39. — 2. Behandling.

Følgende Ændringsforslag forelaa:

- a) Forslag fra Markudvalget om, at Konto II A 1 c (192) forhøjes med 6000 Kr. fra 2000 Kr. til 8000 Kr. til Vedligeholdelse af Markvejene. Tiltraadt af Budgetudvalget.

Vedtoges.

- b) Forslag fra Skovudvalget om, at Konto II a 2 ai (262) forhøjes med 8000 Kr. fra 25000 Kr. til 33000 Kr. til Vedligeholdelse af Skovvejene.

Budgetudvalget foreslaar, at Konto Nr. 262 nedsættes med 3000 Kr., og at der optages en ny Post paa 6000 Kr. til Overtjæring af Vejene i Skovene.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

- c) Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om, at Gas- og Elektricitetspriserne for Alders- og Invaliderentnydere nedsættes til henholdsvis 14 Øre pr. Kbm. og 12 Øre pr. Kw., samt at Maalerlejen for samme Forbrugere bortfalder.

Kan ikke tiltrædes af Budgetudvalget.

Thomas Christensen henviste til, at disse Priser godt kunde sættes ned, idet der i Forvejen solgtes en hel Del til 14 og 12 Øre. Man havde tidligere erkendt, at disse Mennesker var blandt de allerdaarligst stillede, og den sidste Ændring i Loven havde ikke givet dem tilstrækkelig Erstatning, hvorfor Byraadet burde imødekomme Forslaget. Budgetudvalget havde ikke anbefalet det, og det betød vel, at det ikke skulde vedtages, men Taleren ønskede Afstemning om Forslaget.

Stecher Christensen oplyste, at Udgiften hertil vilde andrage 61000 Kr., og af principielle Grunde kunde man ikke gaa med dertil.

Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.

- d) Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om, at Konto XIII C 11 e, Ugepenge til Aldersrentenydere, forhøjes med 9000 Kr. til 18000 Kr.

Kan ikke tiltrædes af Budgetudvalget.

Stecher Christensen meddelte, at Foreningen af sociale Udvalg for Tiden arbejdede med at faa ensartede Takster i hele Landet, hvorfor man ikke paa nuværende Tidspunkt ønskede at foretage nogen Ændring.

Thomas Christensen erklærede, at hvis disse Forhandlinger betød en Forhøjelse af de smaa Ugepenge, vilde Taleren tage Forslaget tilbage.

Stecher Christensen havde sagt, at det var under Overvejelse, men skulde ikke spaa om Resultatet.

Chr. Nielsen bekræftede, at det vilde blive overvejet i Sammenslutningen af sociale Udvalg. Det kunde maaske være rimeligt at foretage en mindre Forhøjelse, men der vilde i saa Fald senere komme Forslag derom.

Thomas Christensen vilde i Henhold hertil trække Forslaget tilbage, men forbeholde sig at stille det ved senere Lejlighed.

Forslaget toges tilbage.

- e) Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om, at der under Konto XXV optages en ny Post paa 8000 Kr. til Sporvognskørsel for Alders- og Invaliderentyndere samt Blinde. Kan ikke tiltrædes af Budgetudvalget.

Thomas Christensen erindrede om, at det tidligere havde været fremme i Byraadet. De blindes Forening havde søgt derom og motiveret det med, at det var tilstaaet baade i København og Aalborg; derfor burde ogsaa Arbejdstyret i Aarhus give dem en saadan lille Fordel, hvorved de kunde spare lidt af deres smaa Penge. Taleren foreslog i sin Tid, at Aldersrente- og Invaliderentyndere skulde have tildelt 10 Sporvognsmærker pr. Maaned, og senere var der kommet Andragende fra de blinde om det samme.

Stecher Cristensen svarede, at Byraadet selvfølgelig ikke nærede Uvilje mod disse Mennesker, men Sporvejsudvalget mente af principielle Grunde ikke at kunne tiltræde Forslaget.

Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.

- f) Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om, at Konto XXV 4 ak, Tilskudet til Børneplejestationen, forhøjes med 1700 Kr. til 3000 Kr.

Kan ikke tiltrædes af Budgetudvalget.

Thomas Christensen mindede om, at i August Maaned i Fjor søgte Stationens Ledelse om et Tilskud paa 3000 Kr. i Stedet for som hidtil 1300 Kr. Byraadet svarede dengang, at det skulde blive overvejet til Budgetbehandlingen. Det betød altsaa ikke, at man vilde imødekomme

Andragendet, idet Tilskudet stadig var sat til 1300 Kr. Andragendet var motiveret med, at de nødvendigvis skulde bruge flere Penge paa Grund af den store Søgning, og Taleren vilde meget anbefale at yde det ansøgte Beløb. Det var beklageligt, at Budgetudvalget ikke kunde tiltræde det, for man saa jo, at saa kunde det heller ikke vedtages i Byraadet; men Taleren ønskede alligevel Afstemning derom.

Stecher Christensen oplyste, at man for Tiden arbejdede med at faa alle disse Ting under nogenlunde fast Form, og derfor kunde man ikke i Øjeblikket tiltræde det.

Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.

g) Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om, at der paa Budgettet optages en Post paa 100000 Kr. til Imødegaaelse af Boligmangel.

Kan ikke tiltrædes af Budgetudvalget.

Thomas Christensen vidste ikke rigtig, hvor denne Post skulde anbringes, maaske paa Konto 25, forskellige Udgifter. Der var stillet Forslag om, at de 300000 Kr. til Forøgelse af Kassebeholdningen udgaar, og de fleste Borgere var vel nok interesseret i, at Skatten ikke stiger; Taleren saa dog hellere en lille Stigning i Procenten, end at man skulde undlade nødvendige Ting. Frederiksberg Kommune foreslog at opføre 1000 Lejligheder, og der var ikke socialdemokratisk Styre. Man ventede paa en Lov om Støtte til Byggeri, men derfor burde man alligevel gøre noget for at sikre sig, og man skulde nødig lave mere af den Slags som paa det gamle Amtssygehus. Man kunde i Forvejen opfordre Folk til at melde sig, hvis de ønskede en kommunal Lejlighed, saa vilde det vise sig, at de let kunde

lejes ud. Hvis man ikke kunde gaa med til Forslaget, vilde Taleren konstatere, at Byraadet ikke vil gøre noget for at imødegaa Bolignøden.

I. C. Sørensen bemærkede, at ingen kunde sige, om der blev Boligmangel, men skulde det ske, maatte Sagen formentlig løses paa den Maade, at Kommunen optager Laan til Opførelse af Boliger, og en saadan Udgift burde næppe sættes paa Budgettet. Spørgsmaalet om Pengenes Fremskaffelse maatte i hvert Fald først løses.

Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.

- h) Forslag fra Brandkommissionen om, at Brandvæsenets Budget i Anledning af en ny Vagtordning forhøjes med 400 Kr., nemlig Udgiften ved Forfremmelse af Brandmand Jens Jensen til Brandmester af 2den Grad og Brandmand V. Holst Jensen til Maskinpasser.

Tiltrædes af Budgetudvalget.

Vedtoges.

- i) Forslag fra Parkudvalget om, at der paa Budgettet optages 4000 Kr. til Vedligeholdelse af Vejene i Universitetsparken.

Budgetudvalget foreslaar, at der optages 1000 Kr.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

- k) Forslag fra Budgetudvalget om, at Forlystelsesafgiften, Konto V 6, forhøjes med 8000 Kr.

Vedtoges.

- l) Forslag fra samme Udvalg om, at det paa Konto XI 6 e opførte Honorar paa 300 Kr. for Udryddelse af Rotter i Skibe bortfalder, da Havnen afholder denne Udgift.

Vedtoges.

- m) Forslag fra samme Udvalg om, at Konto XIV 3, Udgift i Henh. til Lov Nr. 108 af 1. Maj 1937,

om Beskæftigelse af Arbejdsløse nedsættes med 40000 Kr.

Vedtoges.

- n) Forslag fra samme Udvalg om, at der under Konto XVI optages Løn- og Reguleringstillæg, 4496 Kr., til Mekaniker paa Ting- og Arresthuset, da den paagældendes Lønudgift ikke som antaget overtages af Staten, dog forudsætter man, at Staten refunderer Kommunen Halvdelen af Udgiften, saaledes at Kontoen kun forhøjes med 2248 Kr.

Vedtoges.

- o) Forslag fra samme Udvalg om, at Konto XXV 2, »Den gamle By«, forhøjes med 15000 Kr. til 35000 Kr.

Vedtoges.

- p) Forslag fra samme Udvalg om, at Konto XXV 4 t, Aarhus Turistforening, forhøjes med 8000 Kr. til 10000 Kr.

Stecher Christensen oplyste, at Foreningen stod paa bar Bund, men forhaabentlig kunde der for dette Tilskud sættes et godt Arbejde i Gang, og senere kunde man faa en samlet Plan for Foreningens Arbejde, saa kunde man til næste Aar se, hvorledes Forholdene stiller sig.

Vedtoges.

- r) Forslag fra samme Udvalg om, at der optages et Beløb paa 2000 Kr. som Tilskud til Dampskibsselskabet »Turisten«.

Vedtoges.

- s) Forslag fra samme Udvalg om, at Konto XXVI A 14, til Forøgelse af Kommunens Kassebeholdning, udgaar med 300000 Kr.

Stecher Christensen meddelte, at ifølge indhentede Oplysninger om Skatteindtægten var der Udsigt til en Stigning af Skatteprocenten,

hvis ikke de 300000 Kr. udgik af Budgettet, og da indeværende Aar rent erhvervsmæssigt ikke tegnede allerbedst, havde man fundet det rimeligt at undgaa en Skatteforhøjelse.

Vedtoges.

- t) Forslag fra samme Udvalg om, at 1ste Halvdel af Kommunens Tilskud til Ombygning af Sct. Clemens Bro opføres paa XXVI A med 10000 Kr.

Vedtoges.

- u) Forslag fra samme Udvalg om, at det til Indretning af Husvildeboliger i 3 Bygninger paa det gamle Amtssygehus' Grund bevilgede Beløb, 21000 Kr., optages med Halvdelen paa nærværende Budget under Konto XXVI C og den anden Halvdel paa Budgettet for 1939—40.

Vedtoges.

Stecher Christensen gennemgik derefter Budgettets Hovedposter efter de vedtagne Ændringer og meddelte, at det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue og Lejlighed vil udgøre:

7.105792 Kr. 37 Øre,

og til Menighedsudgifter:

492319 Kr. 39 Øre.

Thomas Christensen ønskede tilført Protokollen, at han ikke kunde stemme for Budgettet, for selv om det indeholdt mange Ting, som man kunde være tilfreds med, havde det ogsaa adskillige Mangler.

Budgettet vedtoges enstemmig, 1 stemte ikke.

Det vedtoges for 1938—39 at fastsætte den i § 2 C i »Vedtægt for Ligning af personlig Kommuneskat i Aarhus Købstadkommune« ommeldte Procentdel, der vil være at lægge til det

Beløb, som skal udskrives efter Formue og Lejlighed, til 5 %.

Stecher Christensen erklærede, at der ikke kunde siges noget bestemt om Skatteprocenten, men næste Dag vilde Ligningskommissionen udregne den, og efter de Oplysninger, man havde faaet, vilde der ikke blive nogen Stigning.

12. Stecher Christensen meddelte, at Byen havde haft Besøg af Repræsentanter for Flyveselskabet; de var meget kedede af den Stilling, som Aarhus havde taget, og henstillede til Byraadet at ændre sit Standpunkt og eventuelt yde et Tilskud paa 10000 Kr. Ogsaa Skanderborg, Silkeborg og Horsens havde ønsket at være med. Taleren havde svaret, at det ikke var Spørgsmaalet om 10000 eller 25000 Kr., som var det afgørende, men at man ikke ønskede at være med, før Aarhus fik en Flyveplads. Taleren antog, at der var Enighed om at fastholde dette Standpunkt.

Tiltraadtes enstemmig.

13. Stecher Christensen erindrede om, at den 1. April overgaar Politiet til Staten, og Byraadet vilde faa Lejlighed til at tage Afsked med Politiet ved en Parade i Raadhussalen Torsdag Kl. 5. Budgetudvalget foreslog, at Byraadet ved samme Lejlighed var Vært ved et Glas Vin og en Cigar.
14. Stecher Christensen meddelte, at Byraadet Torsdag Kl. 6 var inviteret til at bese den Stand, som Aarhus skal have paa Turist- og Trafikudstillingen i København. Bladene havde Adgang til at tage Fotografier af Standen, men de maatte ikke bruges før om Aftenen paa den Dag, Udstillingen aabnes i København.
-